

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 18666

Tarih : 23.06.2026

45916

Ömer Faruk Gergerlioğlu
Kocaeli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Akın Gürlek tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü, İnsan Hakları Bürosuna ilişkin bilgi edinme başvurusuna Ankara 10. İdare Mahkemesinin iptal kararından sonra 6 Şubat 2026 tarihli ve E-81509476-209.03.03[209.03.99-2025]-1536/28775 sayılı yazıyla yeniden cevap vermiştir.

Cevapta, İnsan Hakları Bürosunun görevleri arasında; ceza infaz kurumlarındaki uygulamalar nedeniyle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yapılan başvurular hakkında araştırma yapılması ve savunma hazırlanması, İnsan Hakları Eylem Planının takip edilmesi, tutuklu ve hükümlüler, aileler, avukatlar, kamu kurumları, Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonları ve sivil toplum kuruluşları tarafından iletilen insan hakları ihlali iddialarının araştırılması, ihlale neden olan kişiler hakkında işlem başlatılması, insan hakları mevzuatı ve standartlarının takip edilmesi ve iyi uygulama örneklerinin hayata geçirilmesi sayılmıştır.

Buna rağmen cevapta, büronun hangi düzenleyici işleme dayanılarak kurulduğu, kaç personelle çalıştığı, bugüne kadar kaç başvuru aldığı, kaç ihlal tespit ettiği, kaç kamu görevlisi hakkında işlem başlattığı ve çalışmalarının ne tür sonuçlar doğurduğu açıklanmamıştır. Genel Müdürlük ayrıca, daha önce internet sitesinden ulaşılabildiği ileri sürülen görev tanımlarının internet sitesinde yapılan güncelleme sonucunda kaldırıldığını kabul etmiştir.

TBMM Halkla İlişkiler Binası
2. Kat, 2 Nolu Banko Oda: F214 Bakanlıklar/Ankara
Tel.: +90 (312) 420 63 86 - 87 Faks: +90 (312) 420 24 82

Öte yandan, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesine sunulan Eylem Raporunda hak ihlali iddiaları ve bunların sonuçlarına ilişkin istatistiki bilgilerin tutulmasının büronun görevleri arasında olduğu belirtilmesine rağmen, 6 Şubat 2026 tarihli cevapta söz konusu istatistiklerin ancak ayrı veya özel bir çalışma sonucunda oluşturulabileceği ileri sürülmüştür. Bu durum, büronun faaliyetlerini düzenli şekilde kayıt altına alıp almadığı ve çalışmalarının etkinliğinin nasıl denetlendiği konusunda ciddi bir çelişki oluşturmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün 6 Şubat 2026 tarihli cevabı, Ankara 10. İdare Mahkemesinin bilgi edinme başvurusundaki her bir talebin ayrı ayrı değerlendirilmesi yönündeki kararının tam olarak uygulanması amacıyla mı hazırlanmıştır?
2. Söz konusu cevapta İnsan Hakları Bürosunun kuruluşuna dayanak oluşturan mevzuatın, idari işlemin tarih ve sayısının ve kuruluş belgesinin açıklanmamasının gerekçesi nedir?
3. İnsan Hakları Bürosu hangi daire başkanlığı bünyesinde faaliyet göstermektedir? Büronun bağlı olduğu yönetici, karar alma ve raporlama zinciri ile diğer birimlerle görev paylaşımı nasıldır?
4. İnsan Hakları Bürosunun görevlerinin daha önce Genel Müdürlüğün internet sitesinde yer aldığı, ancak güncelleme çalışmaları sonucunda ilgili kısmın kaldırıldığı belirtilmiştir. Bu bölüm hangi tarihte, kimin kararıyla ve hangi gerekçeyle kaldırılmıştır?
5. İnsan haklarının korunması gibi kamuoyunu doğrudan ilgilendiren bir alanda çalışan büronun görev ve yetkilerinin internet sitesinden kaldırılmasının şeffaf ve hesap verebilir yönetim ilkeleriyle bağdaştığı düşünülmekte midir?
6. İnsan Hakları Bürosunda kuruluşundan bugüne kadar yıllar itibarıyla kaç personel görev yapmıştır? Hâlen görev yapan personelin hukukçu, psikolog, sosyal hizmet uzmanı, infaz ve koruma memuru, sosyolog ve diğer meslek gruplarına göre dağılımı nedir?
7. Büro tarafından ceza infaz kurumlarındaki uygulamalar nedeniyle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yapılan başvurular kapsamında yıllar itibarıyla kaç dosya hakkında araştırma yapılmış ve kaç savunma hazırlanmıştır? Bu dosyaların ilgili olduğu hak ihlali türleri nelerdir?
8. İnsan Hakları Eylem Planı kapsamında Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün görev alanına giren kaç faaliyet İnsan Hakları Bürosu tarafından takip edilmiştir? Bu faaliyetlerden kaç tamamlanmış, kaç devam etmekte ve kaç yerine getirilmemiştir?
9. Büronun kuruluşundan bugüne kadar tutuklu ve hükümlülerden, yasal temsilcilerinden, yakınlarından, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonundan, Dilekçe Komisyonundan, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik

45916

Ömer Faruk Gergerlioğlu
Kocaeli Milletvekili

Kurumundan, Kamu Denetçiliđi Kurumundan ve sivil toplum kuruluşlarından gelen kaç insan hakları ihlali iddiasını incelediği yıllara göre açıklanabilir mi?

10. İncelenen insan hakları ihlali iddialarının kaçında iddialar doğrulanmış, kaçında doğrulanmamış, kaçında kısmen doğrulanmış ve kaç hakkında inceleme devam etmektedir?
11. İnsan Hakları Bürosunun tespitleri üzerine ihlale neden olduğu değerlendirilen kişiler hakkında ilgili birimler nezdinde kaç kez girişimde bulunulmuş; kaç disiplin soruşturması, adli soruşturma veya idari inceleme başlatılmıştır?
12. Büronun incelemeleri sonucunda kaç tutuklu veya hükümlünün uğradığı hak ihlalinin giderilmesi amacıyla somut işlem yapılmıştır? Bu işlemlerin sağlık hizmetine erişim, sevk, nakil, disiplin cezası, iletişim, görüş, yayınlara erişim ve diğer hak alanlarına göre dağılımı nedir?
13. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesine sunulan Eylem Raporunda, ceza infaz kurumlarındaki hak ihlali iddiaları ve bunların sonuçlarına ilişkin istatistiki bilgilerin tutulmasının büronun görevleri arasında olduğu belirtilmişken, 6 Şubat 2026 tarihli cevapta bu verilerin ancak ayrı veya özel bir çalışma sonucunda oluşturulabileceğinin ileri sürülmesinin nedeni nedir?
14. İnsan Hakları Bürosu hak ihlali başvurularının sayısını, türünü, kaynağını, incelenme süresini, sonucunu ve ihlalin giderilmesine yönelik işlemleri düzenli olarak kaydetmiyorsa büronun etkinliği, performansı ve hak ihlallerini önleyici etkisi hangi ölçütlerle değerlendirilmektedir?
15. Bakanlığımız, İnsan Hakları Bürosunun kuruluş ve görev belgelerini yeniden internet sitesinde yayımlamayı; büronun başvuru, inceleme, ihlal tespiti, disiplin ve giderim verilerini yıllara, ceza infaz kurumlarına ve ihlal türlerine göre ayrıştırılmış, tablo hâlinde ve makine tarafından okunabilir formatta kamuoyuna açıklamayı planlamakta mıdır?